

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE

KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

SZERKESZTI:

Dr. BOROS GYÖRGY

FŐMUNKATÁRS:

TARCSAFALVI ALBERT.

TARTALOM:

A szerkesztő asztaláról	65		<i>Egyházi és iskolai mozgalmak</i>	79
Az unitáriusok felfogása Jézusról			Az egyházközösségek monográfiái.	
U. M.	66		— Báró Barkóczy. — 109 segély.	
A részvét (vers). Nagy Albert	67		— Kegyes alapítványok. — A	
Báró Daniel Gábor. B. Gy.	68		«Kismező». — Hilibi Haller An-	
Iszlai Márton. Régeni Áron	69		dor. — Várfalván. — Dickens	
<i>Tűzhely mellett:</i>			Károly. — Rövid hírek. — Ta-	
Egy vándorló legény sokféle ta-			nitók fürdője. — «A tűzhely mel-	
pasztalása. Biró Bertalan	71		lett». — Kerestetik. — Egy mil-	
Jézus életéből. Ujváry László	75		lió felé. — Boritékon: Elszámó-	
A Dávid Ferenc Egylet házi-estélye	78		lás. — Aranykönyv.	

Az egyesület pénztárába a f. évi január 24-től február 20-ig rendes tagsági díjat fizettek: Komjátszegi Lajos Kolozsvár 912-re, Derzsi Kálmán Érmihályfalva 908—909-re, Bartók Géza Várfalva 910—911-re, Székely János Kolozsvár 912-re, Barabás Sándor Alvinc 911-re, Kiss Irén, Kiss Jolán, Kiss Mózes Erzsébetfalva, Marosi Ferenc Zombor 912-re, Unitárius egyházközség Magyar-szovát 908—912-re, Fekete József Fogaras, Létay László, Csipkés Manó Temesvár, Kádár József Dés, Kovács József, Comanescu Sándorné, Zsakó Istvánné Kolozsvár 912-re, dr. Kovácsi Sándor Óradna 911—912-re, Kanyaró Ferenc Mocsolya 911-re, Szabó Mihály Kolozsvár 912-re.

Előfizetői díjat fizettek: Dr. Kovács Gábor Szerencs, Szatmári Miklós Cegléd, Nagy Gergelyné, ifj. Sári Józsefné, ifj. Bálint Lajosné, Gyáni Eszti, Diószeghi István Füzesgyarmat 912-re, Csák János 911—912-re, Bálint Ferencné Csikszereda 911-re, dr. Nádudvari Dezsőné Dézna, Kodok Mihály Iszló, Nemes Nagy Lajos Csák 912-re, dr. Jeney Elekné Nagyenyed 912—913-ra. dr. Morvai Istvánné Kovászna 912-re, Szentimrei Pálné Mezőzombor 911-re, Jakab Géza Kolozsvár 912-re, Simó József Haraszkerek 911—912-re.

Alapítói díjban fizetett a Merkur Bank Részvénytársaság Kolozsvár 40 K, K. Nagy Béla Kraszna 20 K-t.

Az U. K. céljaira ajándékoztak: Erdős Mihály Kolozsvár 10 fill., Bartók Géza Várfalva 1 K, özv. Macskási Lajosné Kolozsvár 20 K, Kádár József Dés 3 K, Szentimrei Pálné Mezőzombor 60 fill. Fogadják az egyesület köszönetét.

Kolozsvár, 1912 febr. 20-án.

Gálfi Lőrinc.

Mennyegzői, konfirmációi s ünnepi alkalommal igen kedves és jótékonyhatású állandó ajándék az imakönyv., **SZIVEMET HOZZÁDEMELEM**, írta dr. Boros György, női imakönyvet a sajtó meleg szavakkal üdvözölte, a közönség valláskülönbőség nélkül megkedvelte. Ára csinos vászonkötésben, arany kehely és arany címmel 2 K 40 fill. **Öt példány egyszerre rendelve 10 K.** Bőrkötés arany-széllel (barna, sötétkék, fekete) 6 K. Fehér csont, selyem- és bársony kötés többféle színben, kiválóan jó papíron 10 K. Bőrkötés remek kivitelben 14 kor. Megrendelhető a szerkesztőnél.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE

KIADJA:

A DÁVID FERENCZ EGYLET

SZERKESZTI:

Dr. BOROS GYÖRGY

FŐMUNKATÁRS:

TARCSAFALVI ALBERT.

Előfizetési ára: 2 kor. 40 fillér. Egy szám ára:
24 fillér. Egyleti tagok 5 évi kötelezettséggel,
egy évre 2 koronát fizetnek.

Minden pénz Gálfi Lőrincz egyleti pénztárnok
hoz küldendő Kolozsvárra

A szerkesztő asztaláról.

A *mi ifjuságunk*, a mi egyházunk egyetemének hű tükre. Észrevehető rajta az is, hogy milyen családi, s az is, hogy milyen egyházi viszonyok között nőtt föl. Ha mind az egyik, mind a másik vallásos irányban hatott az ifjúra, észrevevesszük még akkor is, ha mint egyetemi hallgató önálló pályára készül. A templomot szívesen látogatja, a theologus ifjakkal keresi a baráti összeköttetést, az egyház dolgai iránt érdeklődik s az unitárius vallásnak nemcsak hű vallója, hanem ha szükség, védelmezője is.

Amelyik szülői háznál vagy semmi, vagy nagyon kevés kérdést csinálnak a vallásból, onnan még a leánygyermek is üres szívvel kerül ki. Akinek üres a szíve, annak nagyon könnyű az erkölcsé. Nem nyom a serpenyőben, könnyen fölbillen, sőt hamar alábukik. Az első lépés után következik mindenik. A szülő sokáig nem veszi észre, hogy a gyermeke szívében sem vallásos, sem erkölcsi érzés nincsen. De amikor észreveszi, akkor már el van késve, mert ahelyett, hogy ő gondolna gyermeke sorsával, eljött az ideje, hogy gyermeke vegye gondjába s részesítse szerető figyelmében, ápolásban, gondozásban. Bizony ezt hiába várja, mert „a hol nincs, ott ne keress”. „Hová mit sem tettél, kincset ne keress ott.”

Immár bizonyos, hogy csak az élő hitnek van értéke. Ha pénzed a szekrényedben elrejtve tartod és jajgatva panaszolod a szegénynek, hogy nincs, csakugyan szegény vagy, holott éppen elegendő volna arra is, hogy tisztességesen élj, arra is, hogy másokon segíts. Jó unitáriusnak tartod magadat, de azt soha be nem bizonyítod sem szóval, sem tettel. Nem veszed-e észre, hogy vallásod értékét

lekötve tartod? Ha te is megtennéd amit tehetsz, növelnéd a mások erejét, de a saját hited egyszer a maga idejében oly terebélyes fává nőne, amelynek gyümölcset mások is élveznék s élvezvén, dicsőítenék a te mennyei Atyádat.

Sem egyedül üdvözítő, sem egyedül üdvözülés nincsen. Az egyház nem üdvözítheti azt, aki nem akar üdvözülni, az ember nem fog üdvözülni, ha csak magát készíti elő erre a nagy lelki lakomára. Másokat is, többeket vinnünk kell magunkkal, mert az Isten azt akarja, hogy senki el ne vesszen, hanem mindenki örök életet nyerjen.

Az unitáriusok fölfogása Jézusról.

Senki sem beszél és prédikál nagyobb előszeretettel Jézusról, mint az unitáriusok. Igaz embernek, az emberi jellem legnemesebb példájának, a legnagyobb erkölcsi és lelki tanítónak hirdetik, akit a világ valaha látott. Néha az orthodoxok azzal vádolták az unitáriusokat, hogy ők nem hirdetik Jézust. Ez és ehez hasonló vád ma nem hangzik el oly gyakran, mint régen. Rájöttek, hogy ennek nincs igaz alapja, mert a tények ellenkezőt bizonyítanak. Egyetlen egy felekezet szószékein sem fektetnek nagyobb súlyt a názáreti nagy próféta példájára és szellemére, mint az unitárius templomokban. Rájok Jézusnak, mint vezéröknek legnagyobb hatása ebből származik.

Most kiválóan nagy súlyt kell helyeznünk arra, hogy az unitárius véleményt és fölfogást ne hamisítsák meg a kívül állók. Szükséges tájékoztatnunk az embereket Jézus személyéhez való viszonyunkról. Előbb-utóbb tisztába kell jönniök az embereknek azzal, hogy a Jézus és Krisztus közül melyiket válasszák maguknak. Szoros igazság szerint e kettő nem egy, az a Jézus, aki Galileában járt és akit keresztre feszítettek nem a Pál Krisztusa, nem az örök Krisztus, amint ezt az újabb időben némelyek tanítják.

Jézust halála után kezdték Krisztusnak nevezni. Életében ezt az elnevezést sohasem használták s ő maga sohasem tekintette magát a messiási eszme megvalósítójának. Az a mondás, amelyet Péter szájába adnak: „Te vagy a Krisztus, az élő Isten fia, történetileg nem igazolható, tehát csak becsusztatták az evangéliumba, halála után, akkor amikor a messiási eszme kezdte meghódítani a keresztényeket. Dr. Martineau megdönthetetlenül bebizonyította, hogy Jézus ilyesmit nem mondhatott. Ugyanezt más írásmagyarázók is mind többen, meg többen átlátják és igazolják.

Mi unitáriusok tisztában vagyunk a kérdéssel. Mi tudjuk és hirdetjük, hogy Jézus valóságos ember volt, mi hirdetjük, hogy csak

egy Isten van : a mennyei atya. Újabb időben némelyek az unitáriusok rokonszenvét keresik, mert a Jézust „Új Krisztus“ alakjában tüntetik fel és azt hirdetik, hogy ezt a Krisztust megilleti az imádás. Mi unitáriusok ezen a nehéz kérdésen ezelőtt 300 évvel átestünk, mi most megelégszünk azzal, hogy hű és igaz követői igyekeztünk lenni Jézusnak, hogy hirdetni akarjuk az ő evangéliumát, amelyben arra tanít, hogy nincsen több Isten, hanem csak egy, a mennyei Atya. Mi hisszük és érezzük, hogy az Atya közel van minden emberi lélekhez s a mi vallásunk lényege éppen abban áll, hogy az Atya mindenható és örökké tartó szeretetével átöleli az egész világot.

(U. M.)

A részvét.

A mennynek fényes csarnokában,
Egy elhalt lelke van jelen.
Jött, hogy az égi boldogságnak,
Most ő is részese legyen.

S az Úr szeliden így szól hozzá :
Nem terhelt téged semmi vád ?
Megérdemled-é, hogy szaporítsd
Az angyalok díszes karát ?

A lélek erre így válaszol :
Engem is kinszott szenvedély,
A törvényt is áthágtam, melyért
Sokszor fenyegetett veszély.

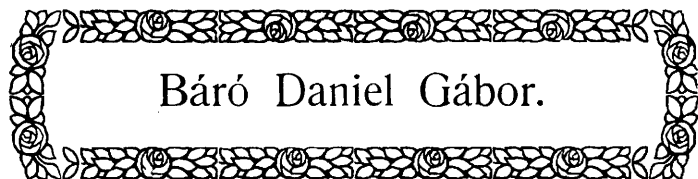
De jót is tettem. Emlékszem, hogy
Egy szép meleg nyári napon,
Egy pók, hálóját kiterjesztve,
Egy legyet fogott meg azon.

Meghallottam a légy sirását,
S részvét járta át szívemet:

Ódaszaladtam a háléhoz,
És kimentettem a legyet.

S az Urnak válasza így hangzik:
A részvét az erény jele.
Hogy angyalaim közé kerülj,
Te is jogot nyertél vele!

Nagy Albert.

A magyar király kegye rövid idő alatt immár második ős törzsökös unitárius családjunkat tüntette ki bárói méltósággal.

A mi két báró családjunk nem újkeletű, hanem százévekre visszanyúló szolgálataiért kapta a kitüntetést. Méltatása ez azoknak a nagyszabású hazafias szolgálatoknak, amelyeket főképpen a fejlődelmek alatt, nemzedékről-nemzedékre teljesítettek. De különösképpen méltatása az id. Daniel Gábor, a mi tiszteleti főgondnokunk nemzeti szolgálatai hosszú láncolatának.

Id. Daniel Gábor rendkívül érdekes és mintaszerű férfiú volt mindig. Alapvonása nagy képzettsége mellett a szerénység s ennek párja a jószívűség, tehát igazi modern humanus ember, aki elfogultság nélkül tud megbírálni bármily kis- vagy nagyszabású dolgot. Politikai s illetőleg közigazgatási pályáján úgy is, mint kormánybiztos, úgy is, mint főispán sok nagyon szép dolgot végezett, de szerintünk kiválóan jellemzi az egész embert az a ténye, hogy amidőn a kormány megbízta a bözödújfalvi stb. székely szombatok kinyomozásával, az eljárást bevezette, a kihallgatásokat megtétette, de semmiféle ítéletet nem hozatott, pedig egyházának, az unitárius egyháznak is jó szolgálatot tehetett volna, ha azt a jó néhány szombatot visszaterele oda.

Daniel Gábor oly nagyra becsüli az egyének vallási és politikai meggyőződését, hogy amiatt az ő idejében senkinek meg nem görbült egy hajszála is.

Udvarhelymegye talán még ma is visszasírja utolsó főkirálybiráját, első főispánját, mert azóta nem élveztek állandó békességet és áldásos haladást.

A székelykeresztúri gimnázium s minden más székely intézmény örökös hálaival emlegeti ma is, s fogja emlegetni időtlen idők múlva is az ő áldást osztogató munkás kezét.

Az unitárius egyház nemcsak főgondnokát tisztelte benne, hanem atyai gondviselőjét. A 88 éves ember szívéhez is oly közel fekszik egyházának sorsa, mint amikor ifjúi erővel a tett mezején volt. Ha belelehetne oltani az ő unitárius szive vérét a ma serdülő ifjuság kebelébe, rövid idő alatt az egész ország érezni fogná az unitárius vallás hatását is. Örökségül kapta ezt a nagy jó szívet, mert főgondnokaink sorában ő az 5-ik Daniel.

Daniel Ferenc 1718—47-ig, Péter 1723—41-ig, Elek 1802—1812-ig, Elek 1820—48-ig és Gábor 1876—1906-ig rendes, azóta tiszt. főgondnok.

Két fia: Gábor orsz. képviselő és Lajos földbirtokos, már régi idő óta gondnokaink, amaz a duna—tiszamenti egyházkörnek, ez az udvarhelyinek és a keresztúri gimnáziumnak is. Lajos, ki az ősi vargyasi birtok ura és gyarapítója, a székelység között élt mindig s annak szívébe éppen annyira belefészkelődött, mint édes apja és elődei. Gábort a politika rögzös mezeje egy kissé távolabb tartja. Nyomukban van három derék fiú, akik hosszú-hosszú időre biztosítják a hazának és az egyháznak is a hűfiak és kitartó vezérek sorozatát.

Örömmel örvendezünk, hogy id. Daniel Gábor, aki családjá multját világosságra hozta, jövőjébe oly szép aranysugarakkal fényesít be.

B. Gy.

Iszlai Márton.

A kolozsvári unitárius egyházközséget a múlt év folyamán Péterfi Dénes első lelkész nyugalomba vonulása után újabb veszteség érte, Iszlai Márton, ki 40 éven át volt a magyar népoktatás egyik legbuzgóbb s rátsmettebb apostola 1901. november elsejével megvált rajongással szeretett foglalkozásától, a tanítástól.

Iszlai Márton Szentgericén 1849-ben született, onnan került főgimnáziumunkba, hol 1870. július 1-én tett dicséretes érettségi vizsgálatot. Érettségi után a papnevelő intézetbe iratkozott be, hol szintén dicséretes végbizonyítványt nyert. Szive vágyát követve, nem lelkipásztor, de tanító lett. Mint I. éves papnövéndéket választotta meg a tordai egyházközség kántortaní-

tójának az újra életre hívott leányiskolájához, melynek életben tartása azonban nem sikerült. 1871. évi augusztus és szeptemberben megszerezni a tanítói s októberben a tornatanítói oklevelet. 1872-ben alapítja meg a tordai iparosok dalkarát, mely azonban a kolera kitörése miatt feloszlott. 1873-ban képviselőtanácsunk a tordai középtanodához az elemi iskola tanítójává nevezi ki, hol a gimnáziumban az ének és torna tanításával is megbízzák. Tordán 18 évet töltött az egyházközség teljes megelégedése s a polgárság szeretete között, mert ő a polgárság dédelgetett kedvence volt a polpári dalkör megalakítása után. 1876-ban a felbomlott polgári és úri dalosköröket Füzivel, a tordai ref. zenész pappal egyesítik s az ő kezei alatt válik ez egyszerű vidéki város dalkara néhány év alatt országos hírű daloskörré. S bár Füzi névleg az első karmester, azért a tényleges vezetés Iszlai vállain pihen. E dalárda országos hirneve 1880-ban Kolozsváron kezdődik, midőn az országból összesereglett versenyző dalárok kezéből Iszlai vezetésével kiragadják az országos szövetség elnökének jutalomdíját: az ezüst koszorút.

Tardán töltött 18 évi lelkes munka után 1888. május 6-án tartott egyházközségi közgyűlés egyhangú bizalommal választja meg egyházunk első tanítói állására, a kolozsvári leányiskola kántortanítójává, s itt nyílt igazi tere zenei és tanítói tehetségének érvényesítésére, mert ugyancsak ezen évben E. K. Tanácsunk főgimnáziumunkban az ének és orgona tanításával is megbízza. A kezdet nehézségeivel megküzdve, főiskolánk dalkarát az iskolai dalkarok szokott nivójáról felemeli s azzal gimnáziumunknak sok dicsőséget szerzett. Áldásos munkáját 22 éven át folytatta, 1910-ben búcsuzott el szép hangverseny keretében az ifjuságtól, mikor a hála szép megnyilvánulása volt az ifjuság emléktárgya s a tanári kar ezüst koszorújának átnyújtása, koronájául 22 év fáradságos és eredménydús munkájának.

A társadalomban is képes volt kivívni a tanítói név megbecsülését. A polgári és vasúti dalkör sok dicsősége az ő lankadni nem tudó munkabírájáról tanuskodik, mely dalköröknek szintén hosszabb ideig volt éltető lelke s a karmesterségről lemondva, lelkes támogatója. Hisz nem is oly rég, alig három éve, mindnyájan emlékezünk rá, az Erdélyrészi dalosszövetség megalakul, s őt éri sokak közül az a kitüntetés, hogy társaknaggyúl választják meg e téren szerzett kiváló érdemei elismerésül.

Zeneirodalmi működéséről szinte fölösleges szólanom a Közlöny olvasói előtt, hisz ki ne ismerné kiadott Énekgyűjteményét? Mégis én egyik legnagyobb érdemének ez Énekgyűjteménye kiadását tartom, melynek eredeti szerzeményei leginkább mutatják az egyházi zenéért rajongó tiszta lelkét. Azok közül csak párra mu-

tatok rá, mint amelyek gyöngyei lehetnének bármely hasonló énekgyűjteménynek.

„Hajlékodba, templomodba“ a puritán magyar protestáns khorál mintaképei között foglalhat helyet egyszerű, keresetlen dallammenetével; Székely Sándor Miatyánkjára írt dallama a klasszikus olasz mesterek zenei talentumára emlékeztet, mely változatos hangnemi kitéréseivel, dallamfűzésével, a harmoniai háttér kidolgozására akkora teret nyújt, mint egyházi énekeink közül egyik sem. „Én Islenem“, „Napsugárnak fénye ömlik“ (jutalmazott pályamű), „Meddig felejtesz mindenestül“, „Uram, kibúsulsz“ magyaros rithmussal válnak ki, mely rithmus fájdalom, úgy a miénk, mint más protestáns énekekben a Zsoltárok hatása alatt oly igen háttérbe szorult. Ez utóbbiaknak egyik kiváló érdeme az is, hogy az egyházi műdal felé hajlanak. Énekgyűjteményét Egyházunk is méltó elismeréssel fogadta s 200 korona pályadíjjal tüntette ki, s legszebb kitüntetés Wendté-é, ki amerikai unitáriusok részére szerkesztett Énekgyűjteményébe közülök kettőt sorozott be a világ legkiválóbb szerzői művei mellé.

40 évi tanítói szolgálat, s lelkes munka azonban nem örölte meg sem testi, sem szellemi erejét. Még sokat vár egyházi énekgyűnk az ő buzgó munkás erejétől s hogy ezt Isten minél továbbra megtartsa számunkra, hiszem, hogy velem számosan, tiszta szívből óhajtják.

Régei Áron.

TŰZHELY MELLETT.

Egy vándorló legény sokféle tapasztalása.

— Elkezdi. —

Örökké hallottam az atyámfiától s kivált a jó édes apámtól, hogy a mi nemzetségünk erősen szeretett erre arra járni az egész országon keresztül-kasul.

Úgy kell lenni ez is nemzetségre járó dolog, mert alig cseperedtem föl akkorára, már nem tudtam otthon ülni. Ha az apám-uram elment a sóbányába, vagy a dűrűczkölőbe egyszeribe föltelepedtem én is s egyszer-egyszer egész hétig is oda voltunk. Az is igaz, hogy sokszor, a mikor éjjel hóharmat esett úgy megfáztam mint épen a csont. Ilyenkor leszállottunk a szekérről s a hegyeken fölfelé mind csak gyalog mentünk.

Ejszakának idején sokszor ijedeztem biz' én, úgy mondom ahogy volt, mert a gyermek farkasnak látja még a bokor árnyékát is. De az is igaz, hogy ha egyszer-kétszer meglátja a valóságos farkast, már azután szembe nézne még talán a medvével is.

Soha sem hittem volna, hogy az eféle gyerekes apróságoknak nagykorában akkora hasznát veszi az ember, pedig hát az éppen úgy van, a mi ki fog derülni, ha Isten jóvoltából elmondhatom, amit mondani akarok.

El is kezdem jóelől. Hát akkor biz' én csak olyan kicsiny legényke lehettem, a mikor egyszer hallom, hogy az egész falu készül valami bucsúra. Nem tudtam én mi lehet az, de minek utána hallottam, hogy a jó édes anyám sütkérez, apám pedig a tengelyeket hájazta és a kerék fejét is kicsinosította, gondolám, hogy valami jó multság készül.

A hajnali órában be volt fogva a két fekete kanca s minek-utána a farkok jól föl volt kötve mindjárt gondoltam, hogy e már nem lesz utolsó dolog. Igazi pompás zsúpülés volt a szekér elején. Azt hívém, hogy valahogy nekem is jut rajta egy kis hely, honnan majd a hegyen fel a lovakat hajthatom, de e már nem úgy történt, hanem engem bizon hátra ültettek a szekér derekába a jó puha szénába, hogy még a fejem is alig ért ki belőle.

Azt én ugyan nem bántam, csakhogy éppen menjünk.

Édes apám, meg édes anyám egymás mellé ültek és beszélgettek. Én úgy hallgattam mint a nyúl, mert olyan volt a regula. Amikor elhallgattak, megkérdeztem melyik faluban vagyunk, vagy messzi vagyunk-e még.

Hallottam, hogy édes szülőim sokat beszéltek a korondi bucsúról. Mi lehet az, kérdezém magamban, de nem igen mertem szólani. Egyszer amikor apám leszállt a szekérről, anyámtól megtudtam, hogy mi éppen a korondi bucsúra megyünk.

Hogy a mi volt, most már tudom. Egy nagy sokadalom. Öszszegyült ott a korondi fürdőn 6—7 falu népe a drága jó víz mellé ősi magyar-székely szokás szerint, miután hogy immár a búzaratás s a hordás is le volt jártatva.

Hát ott bizony volt is kelete az anyámasszony pánkójának, meg az árpasörnek, amiből szinte egy jó kis hordóval föl volt téve.

Ott voltak mind az atyáncfiai három-négy faluból is. Engemet ugyancsak szeretgéltek s el is láttak kürtös kalácscsal, pánkóval, vajas almával és csirke hússal jó bőven. Talán azóta sem éltem olyan jól.

A szekerek a korondi fürdő előtt is egészen el voltak terjedve. Annyi székely szekér volt ott, hogy tán még egy országos sokadalomnak is sok lett volna.

Egyszer aztán estve felé tánra kerekedtek a legények. Volt

ott olyan figurázás, amilyent tán azóta sem látott ember a székelyföldön.

Egyszer csak leányválasztásra került a sor. A mi falunkbeli legények közül Molnár Pista volt a legjobb táncú. Az egész nagy sereg nép csak őt nézte, de leginkább egy korondi szép leány, a Biró Béni leánya, Anikó. Olyan klárisgyöngy volt annak a nyakán, hogy még a király leánya is feltehetette volna. Gyönyörűen kivarrt kendőjében szép bokréta szegfű s majoránna, mind az ő kertjéből. Aki rá nézett, egyszerre arra gondolt, hogy tán szívesen oda adná Molnár Pistának. Egyszer csak félbe hagyja Molnár Pista a figurázást s hirtelen, mint a pereszlen, Anikó előtt terem s nyúl a keze után. Anikó sem várt sok biztatást.

Az volt a pár ember. Olyant tudom nem látott ember heted-hétországban sem. Az Anikó anyja az alatt hamarosan meg tudott mindent a Molnárék háza tájékáról. Éppen neki valónak nézte Anikóját, mivelhogy Korondon amugy sincsen neki való legény.

A nagy mulatságnak az lett a vége, hogy Pista a legelső szombat estve Korondon volt. Mintha éppen várták volna, úgy fogadták. Tejjel, kalácscsal kínálták s még egy pár pohár balavásári bor is került az asztalra.

Ebből nagy dolog lesz, suttozták a faluban, mert hát az a Molnár Pista tiszta igazi unitárius, Biróné asszony pedig ugyan csak fogantozik a pápista keresztbe. Mi lesz ennek a vége, csak azt szerette volna tudni a korondi falu népe.

Két-három szombat eltelt és Biró Béni mindig ott volt a leányos háznál, de hát száz szónak is egy a vége. Pista elé állott szándékkal Biró Béni uramnak és a feleségének.

Nem volna abban nagy baj édes öcsém uram — szól Biró Béni uram, de hallom öcsém uram unitárius. Ez már nagy baj s nem is tudom mit szóljak, mert hát a feleségem is aggódik a plébánus urnak miatta.

Csak az, nő ebből még nem lesz baj — szól Pista röviden. Tudja uram bátyám mi ezen már régesrégén túl vagyunk. Mert hát a mi falunkban is volt hajdan holmi eféle pap, aki addig erről, addig túl mutogatta a keresztet, hogy egy napon a hivei oda mentek szekérrel, fel is ültették minden cókómókjával együtt és meg sem állottak vele, amíg be nem értek Csíkba. Ott letették szép békességesen s azt mondották, hogy Isten hírével csak maradjon ott, mert nekik már elég volt abból a régi sütet lepényből. Azóta nálunk csak a hire van meg, de már nyoma nincsen. No uram bátyám ez annak a rendje. Lejárt már az ilyenféle hókuszpókusz beszédnek az ideje. Mi szeretjük a tiszta unitárius evangéliumot ami édes nyelvünkön s lássa más mit csinál.

Jaj öcsém, ha te így beszélsz, neked úgy látszik nem leány kell, hanem pap. Talán bizony épen te akarsz pap lenni.

Pista nem sokat tágitott, mert ő tisztában volt Anikóval, de nem is kapott választ, mert Biró uram beszélni kívánt a feleségével, meg Anikóval. Pistát ez nagyon bántotta, mert ő ahoz volt szokva, hogy mindig ő nyer. Ilyen még nem történt vele, de el tűrte.

Csak egy hosszú hét múlva került sor a válaszra. Addig a két ifjú kétfelé búsuit, bánkódott. Még dolgozni sem tudtak szeresül.

Hát a vége mégis csak az lett, ami száz közül kilencvenszer szokott lenni: győzött a szerelmes pár, lett nagy lakodalom.

A volt a baj, hogy minket kis legénykéket nem vittek el a leány után, de annál jobb volt otthon. Ágnis nénit a Pista anyja megbízta, hogy a lakodalomra süssön, főzzön, mert a korondiaknak meg kell mutatni, hogy nálunk is tudunk valamit. Pistának az apja tiszta új házat készített az alsó kertbe. Immár egy egész esztendeje, hogy ki volt padolva, de a régi házat az öregek nem hagyták el, Pista pedig asszony nélkül nem akart oda menni.

Most már tudom, hogy mindig lesz majoránna, meg hónapos rózsza az új ház ablakában.

Megindult a falu népe a szomszéd falu felé. Volt ének, volt kiáltozás. Egyszer hát meghalljuk a pisztoly ropogást. Amikor oda érkeztünk volna, a mi négy szép fehér ökrünket meglátom. No a menyasszony azon ül bizonyosan. Ugyis volt. A pántlika csak úgy repdesett az ökrök szarván, a csengettyű csengett, az ostorok pattogtak. Öt négyökrös szekér hozta az Anikó parafornumát. Négy nyoszolyó leány, négy vőféj. Egyik szebb a másíknál s a mellett a nagy násznép.

A tetőn megállott az egész násznép s a násznagy uram szép ékes köszöntővel tisztelte meg a menyasszonyt s az ő hozzátartozóit. Elmondá, hogy a miképpen az ők falujában csakis egy torony, a mellett csak egy templom vagyon, úgy nékiek csak egy igaz Istanök van és egy tiszta szeretetök. Abban a faluban soha sem volt tűz, nem volt ott verekedés s bizony még istenkáromlást is inkább csak az idegenből oda vetődő legényektől s a katonáktól lehet elvétve hallani. Amilyen szép áldás van itt körül a mezőben, olyan békesség lakozik a házak tájékán. Úgy nézzék kigyelmetek, hogy ez a kis falu mostantól kezdve édes mindnyájunkké. Maguk ide adták kincsoket, drága kedves leányukat, de mi ígérjük, hogy úgy megbecsüljük őt, hogy innen nem fog elvagyódni sehova.

A szép beszéd bizony könnyeket csalt a szemekbe, de a cigányok ráhuzták a nótát s a násznép megitta az áldomást és szép istenhirével egy pár pillanat alatt ott voltak az új ház udvarán. Még meg sem pihenhettek, a jó tiszteletes úr ékes szavakkal megáldotta a házaspárt s az új házat is. Tovább folyt a lakodalom. Ott volt az egész falunak ifja, vénje.

Csak azon fáj és sajog az én szívem, hogy azóta soha ilyen

szép, ilyen nagy székely lakodalmat többé nem láthattam, mert én tovább vándoroltam már kicsi koromban s azóta még hiréből is alig hallok ilyenfélét.

Azt mondják, hogy most immár nincsen senkinek négy szép fehér ökre, azt mondják, hogy most nem kell öt szekérrel szállítani a menyasszonyt.

Hát én elkezdém jó messze, a régi időben s most veszem észre, hogy elbúsultam magamat. De nem baj, mert az ember még búsulni is szívesen búsul, csakhogy otthon érezhesse magát a jó székelyek között, hogy az Isten őket okvetlenül áldja meg.*

Elbeszéli: *Biró Bertalan.*

Jézus életéből.

(Legenda.)

Keletnek ura vala Jézus idejében a kegyes életű Andromachenses, aki egy idő óta nem tudta nyugodtsággal élni. Lelkét elboríták rossz sejtelmek, örökös képzelődésben szenvede és nem tudá helyét találni sehol.

Összehívátá országa bölcseit és papjait, hogy adnának néki tanácsot, hogy miként élne; mert megakara szabadulni lelkének nyugtalanságától.

Midőn mind együtt valának, így szóla hozzájuk: „Szeretett alattvalóim, én mondatom kelet dicsőséges urának és nincs életemben egy pillanatom, melyben érezném, hogy ura vagyok egész Keletnek. Lelkem tépelődése nyomorultabbá téssen engemet a legnyomorultabb rabszolgánál. Adjatok nékem tanácsot, miként éljek és meghallgatlak benneteket.

Ekkor felállá Kelet főpapja. Magas, szikár ember vala. Szeméből rajongás és őszinteség sugároza. Testét durva daróc fedé, derekán szeges öv vala, lába, keze és feje csupaszok valának, nyakát vasöv szorítá, hogy soha se tekinthessen se jobbra, se balra, se le, se egyenestelőre, hanem mindig felfelé, ruháját derekán egy zsinor szorítá össze, hogy összetartaná a durva darócot és beszorítaná a szeges övet.

Felállá a főpap és kezeit mellén áttéve vállaihoz, meghajtva magát Kelet ura előtt, így szóla: „Kegyes Uram, minden igazhívőknek Ura. Szavaimat szentelje meg Oseus és Alsa isteneknek áldása. Keletnek ura a te lelkedet hitedtől való eltéréсед teszi elvi-

* Az ilyen kedves visszaemlékezésből máskor is szívesen veszünk egy-egy fogást.
Szerk.

selhetetlenné. Az ember bűnösnek teremtették; mert Elsa egy földi ember szerelmét elfogadá és ezért Oseus megátkozta az embert.

Bűnösnek teremtették az ember és hogy bűneitől megszabadulna, egész életét gyötrelembe kell töltenie és szenvedésekben. Siralomvölgy ez a föld, melyet megátkozta Oseus Dardnos bűne mián. Nincs szabadulás e földről, ha fel nem áldoztatik az élet és nem szenvedí végig az ember földi életét. Kövesd példámat oh király, ha nyugodttá akarnád tenni a te életedet.

Végy magadra egy daróc ruhát, tégy ruhád alá, derekadra egy szeges övet és szorítsd a te ruhádat egy zsinórral, mely az öv szegét bényomja a te testedbe. Tégy a te nyakadra magas és szoros örvet, hogy ne nézhess se jobbra, se balra, se le, se egyenest előre, hanem mindig felfelé, egyenest Oseus lakába, ahová visszatérendsz földi szenvedéseid után. Ne egyél soha mást, csak a földnek gyümölcsseit és még attól is tartóztasd meg magadat minden második napon, ne kiméld a te fejedet, lábadat és kezedet, tartsd azokat meztelenül és a te fejedet és arcod szőrözetét beretvöld le egész símára, hogy érje szél és vihar és a nap és ostorozzad magadat véges végig minden napnak estéjén és midőn véreznék a te tested, vedd daróc ruhádat és feküdjél a te ágyadra, mely egyenes deszka légyen. Ha ily életet élsz, Oseus magához vesz és bójutsz az ő birodalmába, hol mindenekben részed léssen, miktől e földön, a száműzetés ideje alatt, megfosztatál.“

A király undorral fordula el a rajongó főpaptól és kezeit fel-emelve, így szóla: „Távozz tőlem rajongó lélek, hidegek a te szavaid, megdermesztik az én lelkemet.“

Erre felállá Kelet bölcse s így szóla: „Uram, ne hallgass e rajongóra, elvevé az ő eszét a rajongás és nem tudná mit beszél. Istentől beszél, pedig e földön nincsen az emb.,r felett semmi se. Az ember áll mindenek felett, mik vagynak e világon. Nincs senki se, ki az ember felé emelkedhetnék. És az ember csak enmaga képes segíteni az ő bajain, nincs kihez fordulnia néki.

Az embert pedig vezéreli az ő esze. Mert az ész a legnagyobb mindenek felett. Az emberi életnek célja az, hogy mindeneket megismerve, a tudományt terjessze és a tudományt emelje. Míndazok, kik az észnek hatalma ellen küzdenek és isteneket állítanak fel, az embert lesúlyesztik és önerejükben nem hisznek.

Uram az én tanácsom tenéked: állj a tudomány élére és légy tudóssá, a te eszednek kedves tudományt válasszál és annak szenteld a te életedet, hogy ne légyen e földön semmi titok az ember előtt és eltűnjék a hit és uralkndjék a tudás.“

S a király így szóla: „A te szavaid is hidegen hagyják az én lelkemet. Szeretem a tudást és foglalkozom tudományokkal, de lelkem érezi, hogy a tudás nem képes nyugodttá tenni az én lelkemet.“

Erre felállta Kelet leggazdagabb ura, aki híres vala mulatásairól és dorbézolásairól. Ő így szóla: „Hatalmas Ur! nem boldogít a rajongás, sem a tudás, egyesegyedül a testi élet boldogít. Jól élni: ez az első és legfontosabb törvénye annak, aki okosan akar élni. Az én tanácsom oh Uram az, hogy indíts háborút a szomszéd gazdag államok ellen és ha legyőzöd őket, akkor gyűjtsd össze kincseit és szép nőit a legyőzött birodalomnak és éljed a te életedet.“

A király haragra gyulva így szóla: „Takarodj az én szemem elől. Rablóvá akarnál tenni engem, Kelet urát“.

Ekkor előállta egy ifjú, ki oly viseletben vala öltözve, mint a amelyet a zsidók hordanának. Megjelenését az egyszerűség és méltóság, sovány, beesett arcát a lelkesedés és ihlettség tüztől ragyogó szemei, szép veres szakálla és dús hajzata tevék rokonszenvenné.

Megállta az ifjú a király előtt, meghajtá előtte magát és így szóla: „Andromachenses Kelet ura, halld szavaimat. Az Isten lélek, azok imádják, kik lélekben és igazságban imádják. Szeresd a te Uradat Istenedet, az egy igaz élő Istent és szeressed a te felebarátodat, mint tenmagadat. Tégy mindenekkel jót. Légyen minden gondolatod, szavad, avagy cselekedeted a szépre, jóra és nemesre vezérlő és vezessen téged minden lépésedben a te lelkiismereted. Élj jó életet, szórakozzál, mulass, de mindig úgy, hogy ne véts azzal a tisztaság és erkölcs ellen. Foglalkozzál minden tudományokkal, mikhez kedved vagyon, de mindig úgy, hogy az ne vezessen hitetlenségre. Imádkozzál és dolgozzál, de mindig úgy, hogy az néked ne kín, hanem öröm légyen.

Enerődből kell, hogy felemelkedjél a te mennyei Atyádhoz, mert az ember jónak született és az ő akarától függ, hogy olyan tökéletes légyen, mint az Égi Atya.“

Kelet ura megragadá az ifjú kezét s így szóla: „Ki vagy te és hol van hazád?“

S az ifjú így szóla: „Én a Mester Jézus vagyok. Az Égnek Ura megálta tudással és érzékeny lélekkel. Nazáretben születék, mint Mária és József szerelmének első gyermeke és szülőim szégyensége mián egy szegény kunyhóba juték az én csecsemő koromban. Nagy gonddal nevelének az én szüleim, különösen jó anyám, Mária. Vallásos érületben nevelkedém fel és mivel láták azt, hogy nagy kedvem vala a tudásra, rabbit akarának nevelni belőlem.

Nagy gonddal és igyekezettel tanulmányozám a Talmudot, de nem tudá az én lelkem a törvények és szertartások között az élő Istent megtalálni.

Gyenge, beteges lelkem zárkozottá teve és gyakran keresém fel Jeruzsálem hegyeit, erdőit, mezőit, hogy nyugalmat találna bennök az én lelkem. Csodálám a természetet és a természet bámu-

lata megesmerteté velem lelkeket. A természet és lelkiismeretem megnyugtatók az én lelkeket és felismerem a természetben és enmagamban az élő Istent.

Kövess engemet oh király és a te lelked megszerzé az ő nyugalját.“ A király engedelmeskedett. *Ujvári László.*

A Dávid Ferenc Egylet házi-estélye.

Februárius 2-án a Dávid Ferenc Egylet házi-estélye oly fényesen sikerült, hogy nemcsak napok, hanem hetek mulva is kellemesen emlegették vendégeink. Kolozsvár város intelligens közönsége már előre tudja, hogy itt jól és kellemesen lehet eltölteni az estét, mert szíves háziasszonyok fogadják nemcsak szép szóval, hanem terített asztallal is. Háziasszonyaink voltak: dr. Árkossy Gyuláné, Dicsőszentmártonból, Pákey Lajosné és Reiter Aladárné, dr. Morvai Istvánné nem jöhetett el a messzi távolból (Kovácsna), Benkő Mihálynét betegsége gátolta a megjelenésben.

A jelen voltak nagy számáról képet alkothat az olvasó, ha megemlítjük, hogy nő több volt száznál. Az „Ellenzék“ közölte a díszes névsort.

A műsor előadása igazán gyönyörködtetett mindenkit. Császárné Mária színművésznő szavalt kedvesen, szépen és nagyhatással. *Kiss Helén* most nem először kedveskedett nekünk. Kétúró zongorás, a kinek öröme telik a művészetében, a közönség pedig élvezi. Indig *Alfréd* a Gál Irénke zongora kíséretével hegedült. Oly kitűnő tehetségű ifjú, aki nagyszabású koncerten is helyet foglalhat. *Petrán* Ibolyka énekei a Sipos Irén zongora kísérete mellett kellemesek, hatásosak voltak. *Boros* László monológot-monológra kellett hogy szavaljon, mert a nagy közönség azt kívánta. Meglepő kifejezéssel, kitűnő megértéssel dolgozta föl a legkisebbrendű tárgyat is. A közönség osztatlan tetszéssel üdvözölte az összes szereplőket, mi pedig e helyről is a legmelegebb köszönetét tolmácsoljuk a Dávid Ferenc Egyletnek.

A jelenlevők méltányolták az egylet s illetőleg a rendezőbizottság nagy buzgóságát s igen szép összeget fizettek felül:

Dr. Árkossy Gyuláné 30 kor., Reiter Aladárné 25, Ürmösi Károly 1, dr. Lukácsi József 2, Pál István 2, özv. Májay Istvánné 1, Desbordes Ernő 10, dr. Ferencz József 8, Pákey Lajosné 25, Gyulay Árpád 5, Kindl Károly 2, Gál A. Samu 2, Gál Jenő 3, Pozsonyi Antal 3, özv. Inczédi Sámuelné 2, dr. Morvai Istvánné 10 korona.

Egyházi és iskolai mozgalmak.

Az egyházközségek monográfiái kiadását Kelemen Lajos szerkesztő-tanár, a kolozsdobokai körrel már a jelen év nyarán megkezdi. Levéltári kutatások alapján értékes kiegészítést nyerne a dolgozatok.

Baró Barkóczyt más ügyosztályba helyezte át a vallás- és közokt. miniszter. Az ország mindenik részéből fölhangzó panasz és elégedetlenség megtette a hatást. Nem lehetett tovább tűrni, hogy az ország középiskoláit olyan férfi befolyásolja és fanatizálja, aki csak egy érdeket, a katolikus egyház érdekét ismeri. Ha olyan erősen elrontotta lelke egyensúlyát a hit, többé nem való általános közoktatási ügyek irányítására. Sokkal inkább megtalálná a helyét a katolikus legényegylet, vagy más hasonló felekezeti intézmény, vagy ha politizálni is akar, a néppárt élén. A miniszter intézkedése a tulzó katolikusokat kellemetlenül érintette, de aki elfogulatlanul tud ítélni, a miniszternek ad igazat, legfennebb annyit tesz hozzá: debuisset pridem.

109 segély. A kolozsvári unitárius kollegium 109 tanulót részesít élelmezési kedvezményben s ezek közül csak 9 tanulónak van egynegyed kedvezménye. Minthogy a kollegiumban 186 unitárius tanuló van, akiknek tekintélyes száma kolozsvári lakos, látható milyen messzi jutottunk a tanulás könnyítésével. Ezzel szemben a statisztikus arra kíváncsi, hogy az eredmény javult-e, arányban van-e a jótékonyág fokozódásával? Vajjon azok, akik egész idejüket önmivelésre fordíthatják, lesznek olyan emberek, mint apáik és nagyapáik voltak, akik még

kertészetet, mezei és házimunkát is végeztek a tanároknál és másoknál

Kegyes alapítványok. Gróf Vass Albertné, a közelebről elhunyt főúri-asszony, 500 koronát rendelt az unitárius kollegium konviktusának. — Özv. Vitályos Albertné, elhunyt férje emlékére 100 kor. alapítványt tett a székelykeresztúri gimnáziumhoz. — Özv. Huszár Mihályné a nagyajtai egyháznak urvacsorai költségekre 100 K alapítványt tett. — A bölöni egyházközség az unitárius kollegiumnál levő 5000 korona alapítványát 6000 koronára kiegészítette.

A „Kismező” napjai megvannak számlálva. A «Kismezőnek» nevezett kert a XVII-ik század közepén valamely jóltevő a diákoknak ajándékozta gyümölcsös és szőlőkertnek. A diákok mivelték, ők őrizték s a jövedelmet az iskolafőnök osztotta ki közöttük. A diákéletet azóta a mai napig sokféleképpen érintette e kert sorsa. A hanyag pásztort s a rest munkást sokszor büntették meg. Az iskolafőnök naplója sok furcsa dolgot őriz. A XIX. században hosszú időn át bérbe volt adva néhány forintért s több nemzedék diák nem is tudta, hogy neki milyen ősi jussa van bérbeadvá. Ezelőtt mintegy harminc évvel visszazállott az ifjuság kezére játékhelynek. Az igazgatóság szabályozta a telket, hogy célját jobban szolgálhassa. Néha még a tanári családok is kivonultak oda egy barátságos uzsonnára. A diákok szilvaszüretet rendeztek benne, mikor termés volt. A közelebbi években a «Kómál» szállóba szép lakóházak épültek, s kiderült, hogy a kert nem elég alkalmas játszóhelynek, hanem a város ad meg-

felelőbbit. Talán csak a jelen év tavaszán lesz még a diákok kertje. Idézzük vissza a multak emlékeit s gondolkjunk hálával a diákok jóltevőire.

Hilibi Haller Andor cs. és kir. százados elhunyt febr. 19-ikén, rövid ideig tartó súlyos betegség után. A kitünő katona halála nagy veszteség. Mély részvét nyilvánult a család iránt széles körben. Őszintén osztozunk az édesanya, özv. Haller Rezsőné, választmányunk buzgó tagja lesújtó mély bánatában.

Várfalván az egyházközség tagjai vallásos buzgóságuknak újabban is igen szép jelét adták. Lelkész indítványára az eklézsla anyagi erejének gyarapítására magtárt alapítottak. Igazán szép, mikor az ilyen szegény nép oly nagy áldozatkészséggel viszi ajándékát a szent ügy oltárára. A magtárba begyűlt 68 véka búza, 158 véka törökbúza és 14 kor készpénz. Tehát az adakozás mintegy 600 koronát képvisel. Hogy ez a gabona gondos kezeléssel milyen nagy kapitalist hozhat létre idővel, arról más egyházközségek bizonyosságot tehetnek, ahol már volt magtár. Akik nemcsak az égtől várják az áldást, hanem maguk is áldoznak az Úrnak, bizonyára a legméltóbban fejezik ki hálájukat az elvesztett javakért. A várfalviak elismerték ebben is, hogy nem az, aki plántál, nem az, aki öntöz, hanem az Isten adja a kenyeret s a legszebb áldozat a kalász zsengeje az örökéző oltáron azért. Legyen kedves az áldozat! S az adakozók találjanak elég jutalmazást a szép cselekedet után érzett lelki örömben. Ők megmutatták az ő hitüket cselekedetök-ből.“ b.

Dickens Károly Anglia legnagyobb humorista írója, születése száz éves

emlékét február 7-én a művelt világ sajtója és a két angol nemzet nagy dicsőítéssel ünnepelte meg. Nemcsak az angol, hanem a külföldi irodalomra is nagy hatást gyakorolt. Fölbresztette az érdeklődést a szegény emberek iránt, nagyon karakterisztikus rajzaival. Minket, mint unitáriusokat is érdekel Dickens, mert családjával együtt a Tagart Edvárd portlandstreeti templomába járt s Tagarttal állandó jó barátságban volt, tehát unitárius volt. Ezt a vallásos meggyőződését megtartotta: «Mutasd meg hitedet cselekedeteidből.»

Rövid hírek. Dr. Eliot, a Harvard egyetem nyug. igazgatója, ez a nagy unitárius, Japánba indult s útközben vakbélgyuladást kapott. Sikeresen operálták s immár szerencsésen javul az állapota. — Remélik, hogy a Panama-szoros jövő évben megnyílik s akkor a két nagy Óceán végül összeölelkezik. — Jones Henrik tanárt, aki a mi derek welsti unitáriusaink közül való, a király lovaggá tette. Rendkívül szegény volt ifjú korában s ma a glassgowi egyetemen a filozófia tanára — Az angol unitárius papok között egy van, aki már 1858-ban pap lett ő a legrégebb pap.

Tanítók fürdője. A Székelyföldről érdekes és jelentős hír érkezik hozzánk. Nehány lelkes tanító arra gondol, hogy egy millió korona részvénytőke jegyzésével fürdőtelepet létesítsenek a Nagybacon melletti Uzonkán s ezenkívül a Szejkefürdőt megvásárolják. Így fürdőjük s kiterjedt nyaralótelepük lenne, amelyet a társadalom más irányú munkásai is használhatnának. Ajánljuk az érdeklődők szíves figyelmébe!

„**A tűzhely mellett**“ c. rovatunkban a mult évben megjelentek ezek a kedvelt olvasmányok: A székely ember pénze és szive. *Székely Jenőtől.* Áldásfa (vers), *Tarcsafalvi Alberttől.* Kecskedarázs, lódarázs, *Gyalay Domokostól.* Volt lájbi, nincs lájbi, *Pálós*

Ákostól A fiú, *Gál M.*-tól. Nem megyek el soha (vers), *József* Jánostól. Jönek a tollasok, *Pálos* Ákos. Mik is vagyunk (vers), *Jékely* Aladártól. Elhagyott ház (vers), *Szász* Dénestől. Feri amerikai útja, *Székely* Jenőtől. Bakó Dénes (igaz történet, mely szomorú is. nevet is, meg sir is) vers, *Tarcsafalvi* Alberttől. A visszavett ajándék, *Gyallay* Domokostól. Két dal a népről (versek), *Tarcsafalvi* Alberttől. Ezekből a jóízű olvasmányokból bármelyiket megküldjük annak, aki 20 fillért beküld a pénztárnokhoz. Az összes ára 2 korona.

Kerestetik. Székely Sándor unitária vallás történetei c. könyv. Akinek eladó példánya van, értesitse Somkerekeli Elek urat Szék, Szolnokdoboka megye.

„Egy millió felé.” Egyik katolikus lapból olvassuk, hogy a kath. sajtó alapja immár közeledik az egy millió korona felé. Könnyű nekik, mert ők sok millión vannak. Mi csak azért emlegetjük a mások törekvését, hogy rámutathassunk a magunk szükségére. Az Unitárius Közlöny csak száz 100 koronás alapítót szeretne össze toborzani, hogy bár 10.000 korona új tőkéje legyen, aminek amúgy is csekély kamatjövendelméből biztosíthassa ingyen küldendő példányai költségét. Hogy erre milyen égető szükség van, azt elég lesz igazolnunk azzal, hogy egy kis homoródvidéki egyházból 46 felnőtt ember költözött idegenbe. Nagy részök soha sem jut unitárius vallásos táplálékhoz, ha a sajtó útján nem látjuk el.

Aranykönyv.

A bágyoni unitárius nők vallásos buzgóságuknak szép tanujelét adták. Önkéntes adakozásból vettek egy úrasztali, egy szószék és egy papiszék bársonytakarót. A szószék takaró felírata ez: „Jöjjön el a te országod”; a papiszék takaróé pedig: 1911. október 1. — Ezen szelvényekre az alább következő lelkes és buzgó nők adakoztak: Dobieczy Sándorné 10 K, Csegezy Mihályné 10 K, Csegezy Gáborné, Csongvay Dénesné, özv. Csép Mihályné, Máté Sándorné, Gyöngyösy Gáborné 5—5 K, Csegezi Mártonné, Pálfi Mihályné 6—6 K, Kis Juliska óvónő 3 K, Biróné Csegezy Zsuzsa 2 K, Simonfi Tamásné, Németh Ferencné, özv. Balogh Sándorné, özv. Csép S. Mártonné, Székely Ferencné, özv. Csép Jánosné, Árkosi Jánosné, Jenei Pálné, Kovács Ferencné, Csép Jánosné, id. Balogh Mihályné, Csép Tamásné, Csegezi Mártonné, László Elekné, Árkosi Györgyné, Balogh Tamásné, Kaszás Mártonné, Simonfi Miklósné, ifj. Csép Tamásné, Balogh Mártonné, Balogh Mihályné, Kőrösi Mihályné, Simonfi Ferencné, Pálfi Tamásné, özv. Csép Mózesné, id. Baranyai Pálné, özv. Csegezi Mózesné, Csép Antalné, Székely Ágnes 1—1 koronát. Összesen 102 korona.

Fogadják a nemes szívű adakozók az egyházközség hálás köszönetét.

Kovács Imre
lelkész.

Csegezy Gábor
gondnok.

Telefon sz. 549. ☞ Elapítva 1860.

Gámán J. Örököse

könyvnyomdája

Kolozsvárt, Kossuth Lajos-u. 10. sz.

Van szerencsém a n. érdemű közönség b. figyelmét felhívni a mai kor kívánalmáinak megfelelőleg berendezett és villanyjáratú gépekkel ellátott

könyvnyomdámra

Költséget nem kimélve, könyvnyomdámát a legmodernebb betűfajtákkal és díszítményekkel gazdagítottam, úgy, hogy a legkényesebb igényeknek megfelelhettek. Ezenkívül a legnagyobb áldozatokkal

== **hangjegyekkel** ==

rendeztem be. A közönség pártfogását kéri
kiváló tisztelettel

Gámán J. Örököse.